

Rekeninge Gaderts van Aefferden, rentmeester van d' fortificatie der stad Gelre.

Beginnend: 15 nov. 1597, eindigend 1 sept. 1598

Rekeninge Godertz van Aefferden, Rentmr. der stad ende voechdye van Gelre van t'employ van alsulck drye duysent ponden als hij by ordonn. van myne mogende heeren van financen ende myne heeren van den rekeninen in Gelrelandt ontfangen ende wederomme uuytgegeven heeft tot fortificatie der voors.stadt Gelre ende is dese rekening gestelt in ponden van XL groot vlams ofte XX schillingen 't pondt den schillinck van XII denier. Beginnende dese reeckening den XV November 1597 ende eyndende den 1^e september 1598

Voor 't Hoff

Ontfanck totte fortificatie der Stadt Gelre

Alsoe syne Extie ende myn heeren van sinen hadden geordonneert drie duysent pond aen desen voors. Rendant Godert van Aefferden betaelt toe werden omme in dese sorgelycke tyden als naer et verliess der steden Rynberck, Moers ende alle andere Co. Mats. Steden ende sterckten an ghoen sydt Rhyns, die stad Gelre daermede soe veul mogelyk te fortificiren tegen der vianden overvallen ofte surpriesen ende die gemutineerde soldaten niet wolden gestaden dat een ingenic aldaer commen soude, heeft myn genadiger heer Stadtholder Graeff Herman van dem Bergh nu goet gevonden den rendant te ordonneeren om dese fortificatie te doen doen ende betaelen: Ierstlyck geduirende die mutinatie nae de resolutie ende ordonn. van den commissaris Johan die Villegas ende nae die mutinatie nae die ordonn. van den gouverneur tot Gelre Capitein Lambert de Croissille blyckende by zyne respective ordonn. hier overgenomen d'eene van Xie Februarij ende dandere van den IIIe maj beyde 1598, waer nae die Rendant sich gehoorsamen heeft gereguleert blyckende bij dese hier bygefuechte attestatien van den voors. Commissaris ende gouverneur van den Ve maj ende IIIe octobris beide 1598 woe wel den rendant deses lastes van de fortificatie lyever hadde ontslagen gewest synen O... biddende eenen andere daer toe te committeeren. Ende heeft voer t'erst ontfangen by ordonn. van mijne heeren van de rekeningen van Johan van Wees, pachter van Co. Mat. Tollen van Bommel (?) iij penn. naert placcaerts vermogens syner quitancen aen den voors. Weese mette ordonnencen overgelevert te somme van 900 pond

Noch ontfangen van Johan van Rymsdyeck pachter van Co. Mats tol van Oijen ende Middelaer by ordonnantie van myn heeren van de rekening ende deses rendants quitancen den voors. Rymsdyck naer 't placcaert 600 pond

Uitgeven daer entegens

Myn genadiger heer Stadtholr Graeff Herman van den Bergh heeft den Rendant geordonneert dese voors. Fortificatie te doen ende te betaelen daer naer als die Commissaris Villegas hem ordonneren soude die welke doen ter tyt van den gemutineerde soldaeten oock bynnen Gelre mit den rendant gevangen was want dieselve soldaten gheen syns wolden tolaeten dat enich ingeiner (?) aldair bynnen Gelre soude commen om dese fortificatie t ordonneren, soe heeft die rendant voer t erst des voors. Commissaris ordonneert hier inne gevolcht vermogen syner hyer bygefouchte te attestaan van Xe majj Anno 1598. Ende nae die mutinatie hefft die rendant vermogen andere syner O ordonn van IIIIe majj voors. In dese fortificatie gefolcht die dispositie ende ordonn. van den gouvern. Der voors. Stadt Gelre Capt. Lambert de Croissille oock blyckende by syne bygefouchte attestatien van den IIIIe octobris Anno 1598.

Ende heeft t erste Mr. Gerrit van Stralen den Timmerman betaelt van dat hy gearbeyt heeft soe om holt te beslaen soe tot een nye staket langs die Niersse op de hoechsorgh als tot die hoegebrugge en 't wachthuys op der Borcht mitsgaders het alde staket tussen den rondertorn ende kuecken te versetten toesaem XXVII daech 1 schoeff s (rustpauze) daechs ende LVI dach s daechs XIII stuiver

Noch gearbeit om piloten (=lange palen) verdich te maecken ende aen den wal ende rondeel aen der Issumer paerten in te stoeten (=inslaan) XXXII daech 1 schouff s daechs XV stuiver

Noch gearbeyt om op de voors. Plaetzen ende aen den wal bij der moelen piloten te stoeten ende den transt oft overganck langs der mouren nae die syde van den bruil te maecken daer geen wal en is LXIII daech 1 schoeff s daechs, woe voors. Als sommerdagen zijnde 128 pond 2 schilling 9 stuiver

Meyster Gerrit voors. Heft zijn heij (heipaal) ende ander groff touw gebroickt om dese piloten in te stoeten XVIII dach, s daechs XIII stuiver 12 pond 6 schilling

Des voors. Timmermans knechten d'een tyt vier ende die ander tyt drij hebben aen den voors. Fortificatie gearbeyt tot een persoen gereeckent CXXII dach, s daechs XII stuiver ende III C XXVIII (328) dagen, s daechs XIII stuiver, als sommerdagen zijnde 302 pond 10 stuiver

Thys Wygels ende Rut Troesten holtsnyders hebben gearbeyt om ribben ende plancken te snyden soe tot het bedde vant groff geschut aen die Issumer paert. als tot schouff karkens ende een brugge sampt piloten woe oock tot het voors. Nye staket ende transs langs der mouren, daer geen wal is XIII daeg 1 schoeff s daechs, XIII stuiver. Ende CXX (120) daeg III schioeff ider s daechs XIII st. is als sommerdagen sijnde beloopende tsamen: 184 pond 19 stuiver

Thys Wychels voors. Heft noch mit Derrick Sleuss des timmermans knecht holt gesneden VIII dach, s daechs XIII stuiver is beloopende voor Thyssen alleen (Soe Derrick Sleussen loon hierbovens onder des timmermans knechten arbeyt betaelt is) 5 pond en 19 stuiver

Hans ende Henrick Mullers holtsnyders hebben oock holt gesneden totte fortificatie ende allerhande behoeften als voors. Ider XXIX dagen, III schoeff sdaechs XII stuiver ende 129 daegh II schoeff sdaechs (als sommerdagen zynde) XIII stuiver 216 pond 6 stuiver

Hans Horts ende Henrick van Berck hebben oock tot die fortificatien holt gesneden XVI daege III schoeff 11 pond.

Claess Janssen, Jacop Muisers ende Joerien Aelberts hebben gearbeyt om die alde wallen aff to breken ende die nieuwe wederom te maecten soe op ter borcht als die hoeghsorge ende oock in die seyde eenige russen te steken toe samen II c XV daeg I schoeff sdaechs X stuiver 107 pond 12 schilling 6 stuiver

Alzoe desen voors. Arbeyt wegen des perijkels metter haest moist opgemaectt zijn heft men sommige arbeijders moeten huere om beistens wylle, die welcke aen de voors. Wallen ende borstweren gearbeyt hebben tot eenen persoene gereeckent XVI dach, sdaechs 9 stuiver ende LXVI (66) daech III schoeff sdaechs X stuiver 40 pond 7 stuivers

Claess Janssen voors. Heeft noch gearbeyt aen de wallen by der Issumer end Gelresche paerten als oock dat rondeel aen Issumerpaert sampt den Walnenent (?) rondeel ende den wal tegen die moelen XLIII daech III schoeff sdaechs X st. 77 pond 7 schill. 6 st.

Sommige arbeijders betaelt die aen de voors. Fortificatie oock geholpen hebben soe mitten schuppen te graven als die corden van der heyden (=heiblok) te trecken ende etlicke faschyden te houwen. Jacop Muisers XXVIII daegh. Thys Posten IIII daech (4,5 dag), Jacop Helling IIII dach, Hendrick Keenen IIII dach, Peeter de Conte IIII dach, Ceaer een soldaet XVI dach, Bartolomeus oock een soldaet XXIII dach, Peter Smitz 1 dach. Jurien Aelbertz II dach, Kerst Brouns IIII dach ende Willem een dachuirer II daegh maecten tesamen CIII dach (104,5), sdaechs IX 47 pond 6 st.

Jacob Muisers ende Goessen Aldekercken betaelt van dat hij aen de voors. Wallen oock gearbeijt hebben CXXVII daegen, sdaechs IX 57 pond 3 st.

Hendrick Kellers ende syne twee mithulpers hebben oock gesteken tot den voors. arbeyt XII M (12.000) russ oft soyen, 't duysent 1 pond 10 st.. Noch hebben sy in dachuyren russ gesteken tot een persoene gerekent CLII (152) dagen, sdaechs 10 st. belopet toe samen 94 pond.

Mathys Fuisten Burger tot Venloe heeft geleverd soe tot het voors. Staket ende schouffkarkens als bedden voert geschut bij Issemer paert ende op de borcht. Ende die hoechbrugge aldaer sampt den transs langs die mour daer geen wal en is VI c (600) heel lastnegel, thondert 1 pond XII st., 1 M (1.000) half lastnegel thondert 16 st., 3 M (3.000) half lastnegel, thondert 16 st., V m VI c (5600) soldernegel, thondert 7 st., II M II C (2.200) sponnegel thondert 3,5 st., ende 500 kleyn negel voer 8 st III aert (=ort), compt te saemen mit 1 pond 16 schill. 6 st. van oncosten ende vracht: 73 pond 17 schill 3 st.

Thijs Fuisten voors. Heeft geleverd 160 isere spullen daer de rader van den schorff karkens om loepen wegende met die spleet negel ende Claeffkens 197 pond , iser pont 2 st.. Noch heeft hy gesandt tot die voors. Schorffkarkens 200 isere pletgens, daer die spullen doorgaen het stuck 6 st. end negen hondert negelkens om dieselve aen te negelen, dat honert $\frac{1}{2}$ st.. Noch 150 bentgens om die badems vast te maecken und 200 ringh om die asse, dat paer soe bentgens als ringkens voer 1 st. ... ende derthien mentgens om erde daer mit te draegen, t stuck 2 st..... en belopende toezamen vracht ende oncosten 97 pond 10 schill 9 st.

Jan Daems groff smit heeft oeck geleverd tot de fortificatie 50 lasnagel ad 1 pondhalf lastnegelhalf lastnegel.....schipnegel.....soldernegel.....sponnegelpickenhouweelen, om daermit die herde eerde te houwen, t stuck 18 st. ende 12 isere spullen om in schorff karskens te gebroicken.